

Standaard en streefwaarden voor woningisolatie

Gepubliceerd op:

23 juli 2021

Laatst gecontroleerd op:

7 november 2023

Hoort bij:

- [Bouwen en wonen](#)

Er is een nieuwe standaard voor woningisolatie. Deze standaard geeft aan wanneer uw woning goed genoeg is geïsoleerd om aardgasvrij te worden. De standaard is ontstaan uit het Klimaatakkoord en is opgesteld door een speciale commissie. Deze bestaat uit een brede vertegenwoordiging van betrokken partijen, zoals de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Bouwend Nederland, Techniek Nederland en de Woonbond.

De standaard is een advies voor de isolatiegraad van uw woning. Een woning verliest warmte via buitenmuren, vloer, dak, ramen en deuren. Als de woning goed geïsoleerd is, dan is dat warmteverlies klein en kan de woning ook met duurzame lage temperatuurbronnen worden verwarmd. Voorbeelden zijn verwarming met elektrische warmtepompen of met lage temperatuur warmtenetten op basis van aquathermie of geothermie.

© Erald van der Aa / Rijksoverheid

Webinar terugkijken over standaard en streefwaarden

Welke eisen gelden straks voor uw woningvoorraad? Kijk het webinar van donderdag 14 september 2023 terug.

[Webinar standaard voor woningisolatie](#)

Toekomstvastе standaard

De standaard voor woningisolatie is toekomstvast. Uw woning hoeft namelijk later niet nogmaals geïsoleerd te worden om voorbereid te worden op verwarmen zonder aardgas. Ook een ingrijpende aanpassing van de radiatoren bij overschakeling op alternatieven voor aardgas wordt zoveel mogelijk voorkomen. Maar het blijft belangrijk om na te gaan of er bij het aansluiten op een lagere temperatuur inderdaad voldoende radiatorcapaciteit aanwezig is, of dat deze moet worden uitgebreid.

Verder geeft de standaard inzicht in het type ventilatiesysteem dat wenselijk is om de benodigde hoeveelheid warmte in de winter terug te brengen. Zo bereidt u als woningeigenaar en/of verhuurder uw woningen(en) voor op de toekomst. Een toekomst waarin verwarming zonder aardgas in de gebouwde omgeving de norm gaat zijn.

Bekijk de website van [Expertise Centrum Warmte](#) voor meer informatie over duurzame warmteoplossingen.

De standaard op het energielabel

De standaard staat per augustus 2021 op het energielabel. Mogelijke kopers kunnen daardoor, bij de aankoop en financiering van de woning, rekening houden met de eventueel benodigde werkzaamheden om aardgasvrij de woning te verwarmen. Energielabels die tussen 1 januari 2021 en augustus 2021 zijn geregistreerd, zijn vanaf 1 september 2021 inclusief de Standaard te downloaden vanaf de website [Mijn Overheid](#).

De hoogte van de standaard wordt bepaald met een formule (zie tabel). De verhouding van de oppervlakte van uw woning (A_g) en de oppervlakte van uw gevels en dak (A_{ls}) is mede bepalend voor de hoogte van de standaard. Om te bepalen of uw woning aan de standaard voldoet is een energielabel nodig van na 1 januari 2021.

Toelichting A_{ls} en A_g

A_{ls}/A_g is een geometrieverhouding van de woning. Dit betekent: hoe minder verliesoppervlakte* de woning heeft, des te compacter de vorm van de woning is. De hoogte van de standaard is afhankelijk van deze compactheid van uw woning.

A_{ls} = het totale verliesoppervlakte van het gebouw (binnen de energieschil). Denk bijvoorbeeld aan de oppervlaktes van het dak, de gevel, de ramen en de vloer.

A_g = het totale oppervlakte van het gebouw (binnen de energieschil).

*De verliesoppervlakte is de totale oppervlakte van alle scheidingsconstructies (buitenmuren, buitenpanelen, ramen, buitendeuren, daken, begane grondvloeren en dergelijke) die het 'beschermd volume' van een gebouw omhullen of omsluiten.

Hoogte Standaard

Woningtype	Standaard Compactheid (A_{ls}/A_g)	Netto warmtevraag [kWh/m ² per jaar]
Eengezinswoningen t/m 1945	$< 1,00$	= 60
	$\geq 1,00$	= $60 + 105 * (A_{ls}/A_g - 1,0)$
Eengezinswoningen na 1945	$< 1,00$	= 43
	$\geq 1,00$	= $43 + 40 * (A_{ls}/A_g - 1,0)$
Meergezinswoningen t/m 1945	$< 1,00$	= 95
	$\geq 1,00$	= $95 + 70 * (A_{ls}/A_g - 1,0)$
Meergezinswoningen na 1945	$< 1,00$	= 45
	$\geq 1,00$	= $45 + 45 * (A_{ls}/A_g - 1,0)$

U vindt de hoogte terug op de tabel als uw energielabel na 1 januari 2021 is vastgesteld.

De standaard houdt rekening met de bouwkundige kenmerken van de woning. Woningen van voor 1945 hebben bijvoorbeeld vaak geen spouwmuur. De standaard is voor deze woningen daarom minder strikt dan voor woningen met een bouwjaar van na 1945.

[Bekijk voorbeeldwoningen](#)

In de praktijk

De standaard geeft aan wanneer een woning goed genoeg geïsoleerd is om van het aardgas af te kunnen. Hoe kan een woning voldoen aan de standaard? Het Nationaal Programma Lokale warmtetransitie geeft een aantal voorbeelden van woningen uit verschillende bouwjaren.

Uw woning aan de standaard laten voldoen

Een energieadviesrapport laat zien welke bouwkundige en installatietechnische maatregelen er nodig zijn om de energieprestatie van uw woning te verbeteren. Een verbeterde energieprestatie zorgt voor een lagere energierekening, meer comfort, minder milieubelasting en een gezonder binnenklimaat.

Het energieadviesrapport geeft u onder andere inzicht in:

1. de huidige energieprestatie van uw woning;
2. de mogelijke energiebesparende maatregelen; en
3. de kosten, baten en terugverdientijden van deze maatregelen.

[Een energieadviseur vindt u op de website Zoek een energieadviseur](#)

Streefwaarden

Naast een standaard voor de gehele woning bestaan er ook streefwaarden voor afzonderlijke bouwdelen van uw woning. Deze streefwaarden zijn bedoeld voor als u een of enkele delen van uw woning verduurzaamt. Ze geven aan wanneer een enkel bouwdeel (zoals dak, vloer of ramen) zeker ‘toekomstbestendig’ is. Zij zijn dan zeer goed geïsoleerd. Isoleren van een bouwdeel naar deze streefwaarde zorgt ervoor dat dit bouwdeel absoluut goed genoeg is geïsoleerd en bij aansluiting op een alternatieve warmtebron niet meer hoeft te worden aangepakt. Het doel is wel dat de woning voldoet aan de standaard. Daartoe is het niet nodig alle streefwaarden te realiseren.

Hoogte Streefwaarden

Woningonderdeel	Isolatie
Dak	Rc 8 m ² K/W (ongeveer 35cm isolatie)
Vloer	Rc 3,5 m ² K/W (ongeveer 14cm isolatie)
Gevel	Rc 6 m ² K/W (ongeveer 26 cm isolatie)
Paneel	1,4 W/m ² K (geïsoleerd)
Ramen en kozijnen	1,0 W/m ² K (Triple glas in nieuwe kozijnen)
Voordeur	1,4 W/m ² K (geïsoleerd)
Ventilatie	gebalanceerde ventilatie met warmteterugwinning. Of een ventilatiesysteem met sturing op toe- of afvoer door CO ₂ -meting.
Kierdichting	qv;10=0,4 dm ³ /sm ² (verbeterde kierdichting van ramen en deuren en aansluiting gevel en dak door een professional).

Bij realisatie van deze streefwaarden wordt de Standaard ruimschoots bereikt.

Bijdrage aan klimaatdoelen

Een brede toepassing van deze standaard bij verbouwingen en verduurzaming levert een belangrijke bijdrage aan:

- het halen van de klimaatdoelen;
- de afgesproken CO₂-verlaging in de gebouwde omgeving voor 2030 en 2050; en aan
- het verlagen van uw energierekening en aan het ruimtebeslag voor duurzame energieopwekking.
Goed geïsoleerde woningen gebruiken tenslotte minder energie.